

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
“ ” _____ 2025-ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas: 6007007 “Meşəçilik” (A+B)

Fakultə: “Aqrar və mühəndislik”

Kafedra: “Aqrar elmləri”

Fənnin adı: “ s/f.Bağ və park təsərrüfatı”.(Azərbaycan Aqrar Universitetinin Elmi Şurasının qərarı ilə nəşrinə icazə verilmişdir. 11 sentyabr 2015-ci il. protokol ES № 1/2)

I. Fənn haqqında məlumat:

Kodu: IPFS-B10

Tədris ili:IV (2025/2026)

Semestr:VIII (payız)

Tədris yükü (saat) : Cəmi: 90 saat. Auditoriya saati 30 saat. (15 müh.15 laboratoriya.).

Tədris forması:Qiyabi.

Tədris dili:Azərbaycan.

AKTS üzrə kredit: 9 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi:Əliyev Adigözəl Rəsul oğlu

Məsləhət günləri və saati: III gün saat 14:00

E-mail ünvanı: adigozalaliyev@yandex.ru

Kafedranın ünvanı: Füzuli 170 a

III.Tövsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri

Əsas ədəbiyyatlar:

1.Z.A.İbrahimov. Meşə əkinləri. Şərqi-qərb 2015. s.399

2.T.S.Məmmədov. Azərbaycanın nadir ağac və kol bitkiləri. Bakı. Elm. 2014.

3.T.S.Məmmədov və.b. Azərbaycanın dendroflorası. Bakı. Elm. 2011. 310 s.

4.T.S.Məmmədov. Abşeronun ağac və kolları. Bakı. Elm. 2010. 468 s.

5.T.H.Talıbov, Ə.Ş.İbrahimov. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qırmızı Kitabı. Cild II. Naxçıvan: Əcəmi. 2008. 350 s.

6. T.S.Məmmədov. Qazon bəzək memarlığı. Elm 2004. Bakı 39 s.

7.T.S.Məmmədov. Azərbaycanın nadir ağac və kol bitkiləri. Bakı. Elm. 2014.

8.M.Ə. Cəlilov – Dekorativ yaşıllaşdırma

Köməkçi WEB- mənbələr

www.ayl.eco.gov.az/

<http://lib.bbu.edu.az./files/book/43.pdf>

<http://absheron.cls.az/front/files/libraries/89/books/515921423915619.pdf>

<http://web2.anl.az:81/read/page.php?bibid=vtls000010274>

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədrisi vacib deyil.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Proqram tədris planında “Yaşıllaşdırma və park təsərrüfatı” fənni üzrə nəzərdə tutulmuş bütün məsələləri əhatə edir. Fənnin məqsədi tələbələrə meşə sərvtələrini qiymətləndirməyi öyrətmək; taksasiya ölçüləri, ölçü vahidləri, qaydaları və alətləri barədə bilik verməkdir. Tədrisin məqsədi tələbələrə biosferin tərkib hissəsi olan meşələrdən səmərəli istifadəni təmin etmək məqsədi ilə onların öyrənilməsi, üzə çıxarılması, uçota alınması, meşə sərvtələrinin dinamika və statikada

qiymətləndirilməsi metod və üsulları haqqında bilik verməkdir.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII.Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollektivlərinin nəticələrinə görə. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Hər sual 10 bala qədər qiymətləndirilə bilər.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərsi başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilər.
- 8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qusurlara yol verir
- 7 bal – tələbə keçilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür
- 5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir
- 4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir.
- 1-2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var
- 0 bal – suala cavab yoxdur

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

91-100 bal	əla	A
81-90 bal	Çox yaxşı	B
71-80 bal	Yaxşı	C
61-70 bal	Kafi	D
51-60 bal	Qənaətbəxş	E
51-baldan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə universitetin daxili nizam intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə - 15 saat, laboratoriya - 15 saat. Cəmi 30 saat

No	Mühazirə mövzularının məzmunu	Saat	laboratoriya
1	Mövzu: 1. Azərbaycan bağları və bağçaları Plan: 1. Azərbaycanda bağ və parkların tarixi 2. Orta əsr və erkən müasir dövr 3. XIX – XX əsrlərdə Azərbaycan parklarının inkişafı 4. Şəhər bağ və parkları Mənbə1,2,4,5,6	2	
2	Mövzu:2. Bağ və parkların elementləri Plan: 1. Bağ və parklarda dekorativ güllər 2. Bağ və parklarda dekorativ kollar 3. Bağ və parklarda istifadə olunan eksot bitkilər 4. Bağ və parklarda dekorativ ağac növləri 5. Azərbaycan bağ və parklarında müxtəliflik 6. Bağ və parkların mədəniyyətdə yeri 7. Bağ və parklarda inanc və rəvayətlər Mənbə1,2,4,5,6	2	

3	Mövzu: 3. Xalq təqviminə görə bağ işlərinin vaxtı Plan: 1. Yaz mövsümi işləri 2. Yay mövsümi işləri 3. Payız mövsümi işləri 4. Qış mövsümi işləri Mənbə1,2,4,5,6	2	
4	Mövzu:4. Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyi Plan: 1. Yaşıllaşdırma təsərrüfat birliyinin fəaliyyəti 2. Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin strukturu 3. Şəhər yaşıllaşdırma park və bağlarında aparılan işlər barədə qısa məlumat 4. Bağ və parklarda xidmət 5. Alaq otlarına qarşı dərmanlama Mənbə1,2,4,5,6	2	
5	Mövzu:5. Suvarma sistemlərinin tətbiqi qaydaları Plan: 1. Suvarma növləri 2. Bağlarda avtomatik suvarma sistemləri 3. Ağıllı suvarma növləri Mənbə1,2,4,5,6	2	
6	Mövzu:6. Mərkəzi Nəbatat bağı Plan: 1. Mərkəzi Nəbatat bağının yaranma tarixi 2. Mərkəzi Nəbatat bağının yaranma məqsədi 3. Azərbaycan Respublikasının Qırmızı Kitabına daxil edilməsinə tövsiyyə olunan ağac və kol bitkiləri Mənbə1,2,4,5,6	2	
7	Mövzu:7. Yaşıllıqların müfəssəl siyahısının tərtib edilməsi qaydası, təyinatı və onlardan istifadə Plan: 1. Bağ və parklar barədə ümumi müddəalar 2. Yaşıllıqların müfəssəl siyahısının tərtib edilməsi qaydası 3. Yaşıllıqların təyinatı 4. Yaşıllıqlardan istifadə Mənbə1,2,4,5,6	2	
8	Mövzu:8. Dekorativ ağaclara qulluq Plan 1. Dekorativ kollara qulluq 2. Dekorativ ağaclara qulluq 3. Qazonların vaxtaşırı biçilmə qaydaları Mənbə1,2,4,5,6	1	
	Cəmi:	15 saat	

Labarator məşqələ:

Nö	Mövzular:	Saat	Tarix
1	Bağ və parkların insan həyatında rolu.	2	
2	İynəyarpaqlı bitkilər qrupunun təsnifatı.	2	
3	Bağ və park bitkilərinin vegetativ yolla artırılması.	2	
4	Bəzək bağçılığında istifadə olunan dekorativ ağac və kollar.	2	
5	Sarmaşan bitkilərin xarakterik xüsusiyyətləri.	2	

6	Təbii şəraitdə çətirin formaları və onların xarakteristikası.	2	
7	Calaq formaları.	2	
8	Mərtəbəli, mərtəbəsiz çətir formaları.	1	
	Cəmi:	15 saat	

XI.Fənn üzrə tələblər:

- Respublikanın ərazisində yayılmış ağac-kol bitkilərinin növ müxtəlifliyini
- Dekorativ ağac və kol bitkilərini becərmə metodlarını tətbiq etməyi;
- Yaşıllıqları qorumağı;

Tələbə bacarmalıdır:

- sorğu və məlumat mənbələrindən istifadəni;
- Yaşıllıqları qorumağı;
- yaşıllıqların xüsusiyyətləri və növlərini öyrənməli;
- Respublikanın ərazisində yayılmış ağac-kol bitkilərinin növ müxtəlifliyini bilməyi.
- Dekorativ ağac və kol bitkilərini becərmə metodlarını tətbiq etməyi;

- Yaşıllaşdırılacaq ərazinin sxemlərə əsasən qurulmasını;

Yaşıllaşdırma və park təsərrüfatı təliminin mənimsənilməsində tələbə digər ixtisas və qohum fənlər verən bilikləri yiyələnməlidir. Öz növbəsində, yaşıllaşdırma və park təsərrüfatı biliklərindən yaşıllaşdırma işlərinin aparılmasının öyrənilməsində istifadə etməlidir.

XII.Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş)
- layihələr;
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;

XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

Bağ və parkların insan həyatında rolunu bilmək. Bəzək bağçılığında ağac və kollarda çətir formalarının yaradılması.İstifadə olunan qəliblər haqqında və dekorativ ağac və kollarda calaq formaları haqqında bilikləri eyni zamanda bəzək bağçılığında istifadə olunan dekorativ ağac və kolları bilmək lazımdır

XIV.Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV: Kollektiv sualları:

1. Azərbaycanda bağ və parkların tarixi
2. Orta əsr və erkən müasir dövr
3. XIX – XX əsrlərdə Azərbaycan parklarının inkişafı
4. Şəhər bağ və parkları
5. Bağ və parklarda dekorativ güllər
6. Bağ və parklarda dekorativ kolları
7. Bağ və parklarda istifadə olunan eksot bitkilər
8. Bağ və parklarda dekorativ ağac növləri
9. Azərbaycan bağ və parklarında müxtəliflik
10. Bağ və parkların mədəniyyətdə yeri

XVI.Fənn üzrə imtahan sualları:

--blok--

1. Azərbaycanca bağ və parkların tarixi
2. Orta əsr və erkən müasir dövr
3. XIX – XX əsrlərdə Azərbaycan parklarının inkişafı
4. Şəhər bağ və parkları
5. Bağ və parklarda dekorativ güllər
6. Bağ və parklarda dekorativ kollar

--blok--

1. Bağ və parklarda istifadə olunan eksot bitkilər
2. Bağ və parklarda dekorativ ağac növləri
3. Azərbaycan bağ və parklarında müxtəliflik
4. Bağ və parkların mədəniyyətdə yeri
5. Bağ və parklarda inanc və rəvayətlər
6. Yaz mövsümü işləri

--blok--

1. Yay mövsümü işləri
2. Payız mövsümü işləri
3. Qış mövsümü işləri
4. Yaşıllaşdırma təsərrüfat birliyinin fəaliyyəti
5. Yaşıllaşdırma Təsərrüfatı Birliyinin strukturu
6. Şəhər yaşıllaşdırma park və bağlarında aparılan işlər barədə qısa məlumat

--blok--

1. Bağ və parklarda xidmət
2. Alaq otlarına qarşı dərmanlama
3. Suvarma növləri
4. Bağlarda avtomatik suvarma sistemləri
5. Ağıllı suvarma növləri
6. Mərkəzi Nəbatat bağının yaranma tarixi

--blok--

1. Mərkəzi Nəbatat bağının yaranma məqsədi
2. Azərbaycan Respublikasının Qırmızı Kitabına daxil edilməsinə tövsiyyə olunan ağac və kol bitkiləri
3. Bağ və parklar barədə ümumi müddəalar
4. Yaşılıqların müfəssəl siyahısının tərtib edilməsi qaydası
5. Yaşılıqların təyinatı
6. Yaşılıqlardan istifadə

“s/f.Bağ və park təsərrüfatı” fənnin sillabusu 6007007 “Meşəçilik” (A+B) ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.Sillabus “Aqrar elmləri” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (19 dekabr 2025 - ci il, protokol № 04)

Fənn müəllimi:

b/m. A.R.Əliyev.

Kafedra müdiri:

dos.İ.C.Kərimov.